

Verslag overleg vestiging crematorium in Oss d.d. 25 juni 2013

Aanwezig:

- de heer N. van der Loop (Dela)
- wethouder H. Hoeksema
- mevrouw N. van Zuijlen (projectleider Stedelijke Ontwikkeling)

De wethouder vraagt waarom in Oss een crematorium gevestigd zou moeten worden.

De heer Van der Loop geeft aan dat veel inwoners van Oss lid zijn van de Dela. De Dela heeft een groot marktaandeel in Oss, maar geen eigen voorzieningen. In het verleden heeft de Dela daarom gevraagd om een crematorium in Oss te mogen vestigen. Door de overname van de crematoria in Uden en Rosmalen is deze noodzaak minder. Voor Uden en Rosmalen bestaan plannen om de capaciteit te verdubbelen. In Oss zoekt de Dela een locatie voor een uitvaartcentrum met aula. Dit sluit niet uit dat de Dela inschrijft wanneer een openbare inschrijving plaatsvindt voor een crematorium in Oss.

De wethouder vraagt naar de marktruimte in Oss, ook gelet op de plannen van de Dela met de crematoria in Uden en Rosmalen.

De heer Van der Loop geeft aan dat in Oss ruimte is voor een kleinschalig crematorium met gemiddeld 2 crematies per dag. Gedacht moet worden aan 300 tot 500 crematies op jaarbasis. Er is maar een beperkt aantal grote aanbieders op de markt, namelijk Dela, Yarden en Monuta. Deze aanbieders maken gebruik van de voorzieningen van elkaar. In de polisvoorwaarden van de Dela staat dat inwoners in hun eigen woonplaats mogen worden gecremeerd, wanneer in die woonplaats een crematorium aanwezig is. De grote aanbieders vormen geen directe concurrentie voor elkaar. Dela heeft een voorkeur voor een eigen crematorium in verband met de kwaliteit en de service die kan worden geboden. Dela heeft liever alles in eigen hand. Dela is een coöperatie zonder winst oogmerk. Dit in tegenstelling tot veel particuliere aanbieders. De ontwikkeling in Oss zijn voor de Dela van belang voor de plannen voor uitbreiding van de crematoria in Uden en Rosmalen.

De wethouder vraagt wat Dela vindt van de locatie Julianasingel.

De heer Van der Loop vindt de locatie Julianasingel niet het meest geschikt. De locatie is te krap. Dela zoekt zelf altijd naar ruime locaties met een optimale bereikbaarheid en groene setting. De heer Van der Loop vindt zelf een locatie langs de snelweg in het bosgebied nabij de McDonalds de beste plek.

De wethouder geeft aan dat een crematorium veel emotie losmaakt bij omwonenden. Zij maken zich zorgen over de veiligheid. Er gebeuren wel eens ongelukken in crematoria.

De heer Van der Loop antwoordt dat de wetgeving aangeeft dat de best beschikbare techniek moet worden toegepast. Deze techniek is zo ver gevorderd dat er alleen warme lucht als uitstoot overblijft. Door deze techniek is de richtafstand van 100 meter ten opzichte van woonbebouwing achterhaald. De heer Van der Loop erkent dat er wel eens ongelukken gebeuren. De temperatuur in de oven is tussen de 800 en 1100 graden Celsius. De installaties zijn dusdanig beveiligd dat een

brand nauwelijks ontstaat. Wel kan rookontwikkeling voorkomen. Crematoria werken met protocollen, zodat duidelijk is wat moet gebeuren bij calamiteiten.

De heer Van der Loop geeft aan dat Nederland 64 crematoria kent. Daarvan zijn er 13 van Dela. Dela heeft 10 nieuwe crematoria in voorbereiding. Over 5 jaar zijn in Nederland voldoende faciliteiten. Op dit moment zijn er in Nederland 51 initiatieven voor de vestiging van nieuwe crematoria. Dit leidt tot overcapaciteit.

De wethouder geeft aan dat synergie een belangrijke rol speelt bij de voorkeur van de gemeente voor de locatie Julianasingel.

De heer Van der Loop erkent dat deze vorm van synergie voor de gemeente voordelen heeft. De gemeente beschouwt een crematorium als aanvulling op de al bestaande voorzieningen zoals een mortuarium en een begraafplaats. De dienstverlening en verkeersbewegingen worden geconcentreerd en dit biedt voordelen voor de burger in de zin van herkenbaarheid en bereikbaarheid. Voor een ondernemer vormt deze synergie geen voordeel. Het samenwerken met een andere ondernemer leidt mogelijk tot minder kwaliteit in de dienstverlening. Dela heeft een voorkeur om alles in eigen hand te houden.

De wethouder concludeert dat de voorkeur van Dela uitgaat naar een eigen locatie met een crematorium en uitvaartcentrum.

De heer Van der Loop bevestigt dit. Ongeveer 50% van de mensen die gebruik maakt van de uitvaartverzorging van Van Lith is klant van de Dela. De Dela kan goedkoper werken. Van Lith is een commerciële uitvaartverzorger. Dela is geconcentreerd in het zuiden van Nederland en regelt de uitvaarten. Daarvoor werkt met samen met andere aanbieders. De contacten tussen Dela en Van Lith zijn goed.

De wethouder geeft aan dat de gemeente zich nu concentreert op de locatiekeuze voor een mogelijk crematorium in Oss. Over de verdere uitwerking en eventuele aanbesteding is nog niet nagedacht.

De heer Van der Loop doet de suggestie dat de gemeente zelf een crematorium realiseert en de exploitatie via een concessie aanbesteedt. Deze concessie kan dan om de 5 jaar worden verlengd, zodat de gemeente greep houdt op de kwaliteit. Een crematorium vraagt om een investering van 5 tot 6 miljoen. Het hele pand, inclusief het mortuarium, wordt dan geëxploiteerd door een ander tegen een transparante prijs. Het voordeel voor de gemeente vormen de jaarlijkse inkomsten vanuit de concessie. Door aan te sturen op aanvulling op bestaande voorzieningen doet de gemeente aan marktbescherming. Een aanbesteding vormt een soort loterij. Hij noemt voorbeelden van aanbestedingen waarop geen enkele ondernemer heeft ingeschreven. In Vlaardingen was sprake van een overcapaciteit en in Hoogeveen stelde de gemeente geen reële eisen.

De wethouder vraagt naar ontwikkelingen op het gebied van het nemen van afscheid.

De heer Van der Loop geeft aan dat crematoria vroeger een regionale functie hadden.

Tegenwoordig richten klanten zich meer op kwaliteit van de dienstverlening en daardoor ontstaan

steeds meer kleinschalige crematoria. Het verzorgingsgebied van een kleinschalig crematorium is ongeveer 1 per 150.000 inwoners. Nederland kent nog een aantal 'witte vlekken'. Daar is Oss er eentje van. Deze 'witte vlekken' worden langzaam ingevuld. De Dela streeft naar een totaal eigen dienstverlening, zodat zij de kwaliteit voor haar klanten kan waarborgen. Dela is bezig met een crematorium in Nijmegen. Nijmegen heeft al een crematorium. Een tweede crematorium is voor wat betreft de capaciteit niet nodig.

Volgens de heer Van der Loop neemt de ontkerkelijking nog steeds toe. Daardoor ontstaat behoefte aan voldoende en kwalitatieve aula's. Deze uitvaartcentra hoeven geen oven te hebben. Een oven vraagt om een investering van 1 miljoen. Dela streeft naar een eigen uitvaartcentrum in Oss met een aansluitende crematie in Uden of Rosmalen. Het aantal technische crematies neemt toe. Dat betekent dat het afscheid ergens anders plaatsvindt dan de crematie. Daarnaast zijn er nog opbaringen bij de overledene thuis. Dit leidt tot meer behoefte aan uitvaartcentra met een hoog voorzieningenniveau voor wat betreft het horecagedeelte, parkeren enz. Dit biedt mogelijkheden om het afscheid optimaal af te stemmen op de behoefte van de klant.

De heer Van der Loop geeft aan dat nu al moet worden nagedacht over de ontwikkelingen over 10 tot 20 jaar. Nieuwe technieken zijn ontwikkeling. Het is belangrijk om de kwaliteit voor de toekomst te borgen. Met een aantal van 300 tot 500 crematies per jaar is een crematorium in Oss rendabel, maar de locatie Julianasingel is voor wat betreft de beschikbare ruimte krap. Het rendabel zijn is mede afhankelijk van de benodigde investeringen en de prijs van de grond.

Voor meer informatie verwijst de heer Van der Loop naar de site van een nieuw crematorium van Dela in Utrecht. Op deze site bevindt zich een rubriek 'meest gestelde vragen'. Informatie kan ook worden ingewonnen bij de heer Wim Wiggelman, milieudeskundige bij Tebodin.

De wethouder bedankt de heer Van der Loop voor het gesprek.